

Åben skole i Faxe Kommune

- en strategi for et stærkere samarbejde mellem lokalsamfund og folkeskolen

Elevernes oplevelse af den røde tråd gennem skolegangen i Faxe Kommune.
I løbet af skolegangen i Faxe Kommune vil eleverne lære kommunens vartegn at kende.
Skolen er åben mod omverdenen og giver indblik i **kultur, erhvervsliv og bæredygtighed**

Center for Børn & Undervisning & Center for Kultur, Frivillighed og Borgerservice

Indhold

Læsevejledning.....	2
Forord	3
Åben skole i Faxe Kommune	4
Hvad er åben skole?	4
Faxe Kommunes politikker.....	4
De lovgivningsmæssige rammer	4
Temaer for åben skole i Faxe	4
Bilag	6
Handleplan for åben skole samarbejder.....	6
Åben skole kørekort / rygsæk	7
Kommunale ressourcepersoner	8
Litteratur.....	9

Læsevejledning

Dokumentet er delt op i to dele – en strategisk del og et bilag til strategien.

Strategien beskriver selve strategien, målsætningen og temaerne for åben skole i Faxe Kommune.

Bilaget indeholder skabelon til udarbejdelse af lokale handleplaner, lærerplaner, en oversigt over kommunale ressourcer og en litteraturliste.

Rigtig god læselyst

Forord

I Faxe Kommune arbejder vi for, at alle børn og unge oplever en varieret og praksisnær skolegang med et bredt kendskab til det omgivne lokalsamfund. Det gør vi fordi, at alle børn og unge skal opleve at være en del af et aktivt og ligeværdigt fællesskab, hvor alle har mulighed for at klare sig godt.

Vi tror på, at samarbejde med og inddragelse af lokalsamfundet fremmer folkeskolens fag og formål, styrker den lokale sammenhængskraft og bidrager til, at børn og unge får kendskab til de muligheder som lokalsamfundet rummer.

Gennem åben skolesamarbejder kobles elevernes teoretiske viden med praktiske eksempler fra den virkelige verden, så alle elever tilgodeses og får udviklet et bredere udsnit af deres evner – særligt de elever, der er mere praksisorienterede.

Faxe Kommunes åben skole strategi udstikker en fælles ramme for et sammenhængende og dynamisk samarbejde mellem skolerne, foreningsliv, kulturelle aktører, erhvervsliv og lokalsamfundet, inden for hvilken vi i fællesskab kan udvikle og etablere samarbejder til gavn for kommunens børn og unge.

Mikkel Dam, Formand for Børn & Læringsudvalget
&
René Tuekær, Formand for Plan & Kulturudvalget

Udgiver: Faxe Kommune 2019

Udarbejdet af: Center for Børn & Undervisning og Center for Kultur, Frivillighed & Borgerservice

Åben skole i Faxe Kommune

Hvad er åben skole?

I Faxe Kommune lægger vi vores forståelse af åben skole op af Undervisningsministeriets betegnelse:

Skolerne skal åbne sig overfor det omgivende samfund. Det skal skolen gøre ved at arbejde sammen med lokale organisationer som for eksempel idrætsforeninger, musik- og billedskoler eller ungdomsskolen. Samarbejdet skal bidrage til:

- *at eleverne lærer mere,*
- *at eleverne får et større kendskab til samfund og foreningsliv.*

Samarbejdet mellem skolen og lokalsamfundet skal styrke den lokale sammenhængskraft. Det skal også bidrage til, at eleverne stifter bekendtskab med foreningslivet og med de muligheder, som foreningslivet og lokalområdet rummer.

(Undervisningsministeriet)

Faxe Kommunes politikker

Strategien tager udgangspunkt i de vedtagne politikker, hhv. Kultur - & Fritidspolitikken og Børne - & Ungepolitikken.

De lovgivningsmæssige rammer

Jf. folkeskolelovens § 3, stk. 4 indgår skolerne i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med virksomheder, institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet.

Vidste du at...

Åben skole åbner op for nye tilgange til læring, fordi:

- Eksternt fagligt engagement kan inspirere eleverne
- Eleverne afprøver en praksisorienteret tilgang til faget
- Eleverne kan prøve sig selv af og sejre i andre roller end de gængse
- Læreren kan blive inspireret til faglig udvikling
- Skoler og eksterne samarbejdspartnere styrker forståelsen af hinandens arbejde

(Danmarks Evalueringsinstitut, 2017)

Temaer for åben skole i Faxe

Strategien rummer overordnet 3 kommunale temaer – **kultur, erhvervsliv og bæredygtighed**. Temaerne (udfoldet i skemaet forned) udstikker en fælles ramme for arbejdet med åben skole samarbejder med plads til at forme samarbejdsrelationer forskelligt alt efter lokale behov og interesser.

Temaerne er kendetegnende for Faxe Kommune og skal bruges som styringsredskab i skolernes og samarbejdspartners lokale arbejde med åben skole.

1. Naturhistorie

a. Havet (omgivende miljø) – Faxe Kommunes kystlinje og det kystnære miljø byder på mange interessante og inspirerende oplevelser

b. Landbruget (udnyttelse af ressourcer) – Faxe Kommune består af en række mindre landsbysamfund, hvor landbruget i sin tid var omdrejningspunktet for byernes virke

c. Kalkbruddet (udnyttelse af ressourcer) – Faxe Kalkbrud byder på en rejse tilbage i tiden med mangeartede fossiler fra hvad der for millioner af år siden var et stort koralrev

2. **Kulturhistorie** – Faxe Kommunes kulturhistorie kan spores i stort set alle dele af kommunen – fra kirker og godser til jernbanelinjer og havnemiljøer

3. **Idræts & Foreningsliv** – Faxe Kommune er kendt for at have et aktivt idræts – og foreningsliv

4. **Industri & Erhverv** – Faxe Kommune er lokation for både små virksomheder og store produktionsvirksomheder

BILAG

Handleplan for åben skole samarbejder

Det er hensigten, at skolerne udarbejder samarbejdsforløb for hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling, således at der er kendskab til de kommunale temaer og en samhørighed i de åben skole tilbud man indgår i som folkeskoleelev i Faxe Kommune, uanset hvilken skole man er tilknyttet.

Handleplanerne skal ses som en samarbejdsaftale mellem skolerne og aktør. Undervisningsplaner til forløbene udarbejdes af lokalt udpegede fagpersoner på skolerne i samarbejde med relevante åben aktører, jf. procesplanen for implementering af åben skole strategi.

Når alle samarbejdsforløb og undervisningsplaner er udviklet udarbejdes en samlet læreplan over åben skolesamarbejder ("Åben skole kørekort/rygsæk i Faxe Kommune"), der giver et overblik over de forskellige samarbejdsforløb man som elev møder i sin skolegang i Faxe Kommune.

Aktører der indgår samarbejde: (kontaktoplysninger på ansvarlige)		Er samarbejdet: (sæt kryds)		
Klassetrin				
Skoleår/periode på året				
Tema Hvilket åben skole pejlemærke er valgt og hvorfor?	Samarbejds type Hvilken type samarbejde indgås? (eks. event, besøg, partnerskab, kort eller lang forløb)	Fag, læreplanstema & læringsformål Hvilke fag/emner/læringsformål indgår i forløbet?	Planlægning Hvordan er samarbejdet/åben skole forløbet planlagt? (fordeling af roller, ansvar og opgaver)	Opfølgning Hvilken effekt har samarbejdet haft? (dvs. læring eller forandring, som samarbejdet tilfører hhv. eleverne og samarbejdspartneren)

Åben skole kørekort / rygsæk

Tænkt eksempel på åben skole læreplan - åben skole kørekort/rygsæk i Faxe Kommune			
	Årgang	Åben skole tilbud	Undervisningsmateriale
Indskoling	0. klasse	Samarbejde med landmand – fra æg til kylling	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	1. klasse	Samarbejde med Fritidsfiskerne – fiskeri nær Faxes kyst	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	2. klasse	Samarbejde med Faxe Musikskole kompagnonundervisning eller landmand – mælkenes vej	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	3. klasse	Faxe Forsyning – fra spildevand til vand i åen	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
Mellemtrin	4. klasse	Samarbejde med Faxe Musikskole - korprojekt	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	5. klasse	Samarbejde med den lokale idrætsforening	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	6. klasse	Samarbejde med den reg. Billedkunstskole og digital dannelse	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
Udskoling	7. klasse	Samarbejde med Faxe Kalk – følg kalkens vej fra Faxe og ud i verden	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	8. klasse	Samarbejde med folkekirken, professionelt teater og digital dannelse	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum
	9. klasse	Samarbejde med stor virksomhed	Tilgængeligt via skolernes læringsplatform og/eller andet digitalt forum

Dette er et tænkt eksempel på hvordan en åben skole læreplan kan se ud i Faxe Kommune. De konkrete samarbejdsforløb udvikles mellem skolerne og aktør og herefter udarbejdes den endelige læreplan.

Læreplanen sikrer, at alle elever gennemgår samme tilbud og forløb på tværs af kommunens skoler, men giver samtidig skolerne råderum til selv at planlægge hvornår forløbene afvikles for hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling. Det er hensigten, at samarbejdstilbuddene udskiftes løbende, hvorfor læreplanen vil tage forskellig form alt efter hvilke aktuelle samarbejder der er i fokus.

Kommunale ressourcepersoner

Folkeskolernes pædagogiske læringscentre(PLC): PLC er central for udvikling og understøttelse af læringsrelaterede aktiviteter for eleverne samt understøttelse af lærere og pædagogers fokus på læreprocesser og læringsresultater. Skolernes vejledere og ressourcepersoner er tilknyttet PLC.

Faxe Kommunes Ungdomsskole: har erfaring med forskellige typer af åben skole samarbejder og kan derfor både bistå som vejledende funktion eller konkret samarbejdspartner. De kommunalt støttede Musikskoler og Ungdomsskoler har en forpligtelse til at samarbejde med folkeskolerne. Se musikskole.

Faxe Kommunes Kultur – og Fritidskonsulent: har et bredt kendskab til kommunens foreninger samt kultur – og fritidsaktiviteter og kan derfor bistå i vejledning herom.

Faxe Kommunes Naturvejleder: har en vejledende rolle og kan med sin brede naturfaglige viden og kendskab til kommunens naturområder indgå som sparringspartner på samarbejdsforløb eller komme med ideer til relevante faglige emner i samarbejdsforløb.

Faxe Kommunes børnebibliotekarere: har en bred viden og er i stand til at guide i alt fra litteratur, informationsindhentning og aktuelle begivenheder.

Faxe Musikskole: er en lovmæssig samarbejdspartner, der tilbyder undervisning for børn og unge i alderen 5 – 25 år. De kommunalt støttede Musikskoler og Ungdomsskoler har en forpligtelse til at samarbejde med folkeskolerne. Se Ungdomsskole.

Østsjællands Museum: er et statsanerkendt museum, som har fokus på geologien og nyere tids historie i Stevns og Faxe Kommune.

Den Regionale Billedskole: er et professionelt undervisningstilbud, der tilbyder forløb for børn og unge i alderen 6 – 16 år.
Foreningskoordinator: er bindeled mellem kommunen, skoler, foreninger og kulturinstitutioner mv. med henblik på fælles samarbejdsprojekter.

Skolen i virkeligheden: er en online åben skole portal, der gør det nemt at finde et forløb, en oplevelse eller en inspirationskilde, der passer ind i de fleste undervisnings- og læringsforløb for børn i alderen 0-18 år.

Link til portalen: <http://skolenivirkeligheden.dk/faxe>

Litteratur

- Bjarne Ibsen og Klaus Levinsen, Kommunale institutioners samarbejde med foreninger og frivillige, Syddansk Universitet, 2017
- Søren Østergaard og Kirsten G. Juul, Skole og foreningsliv i bevægelse, 2015
- Søren Østergaard og Kirsten G. Juul, Skole og foreninger i bevægelse – muligheder og udfordringer i mødet med den åbne skole, Center for Ungdomsstudier, 2017
- Tidsskriftet Unge Pædagoger, Åben skole: på vej mod en åben skole, 2016
- Danmarks Evalueringsinstitut, Åben skole – erfaringer og inspiration, 2017
- Undervisningsministeriet, Den åbne skole, <https://uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/den-aabne-skole>
- Folkeskoleloven, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=192527>
- Lov om Ungdomsskolen, <https://uvm.dk/ungdomsskolen>
- Lov om Musik, <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=158921>
- Faxe Kommunes lokalarkiv, <http://lokalarkiv.faxekommune.dk/>
- Kultur - & Fritidspolitikken, 2015 – 2019, <http://www.faxekommune.dk/kultur-fritidspolitik>
- Børne - & Ungepolitikken, http://www.faxekommune.dk/sites/default/files/boerne-ungepolitik_november_2016.pdf
- Faxe Kommunes lokalplaner, <http://www.faxekommune.dk/planer-0>